

nr. 2

1995

HIND 6.50

HEA LAPS

nink tema söbrad ja sugulased

MOEKOOL

ÕPILASTE
VÄLIMÄÄRAJA

PÖÖRDMUSTRID

MUUMIKARNEVAL

LASTE TÖID

KOERAMÄNG

MIS ON ÖŠKAMÖŠKA?

KOHUTAV
MASK

Lapsuusi kõrjanuusk

Küll on tore, et Tõnis Piirisilla võru murdes kirjutatud juttu oskasid kirjakeelde ümber panna lapsed üle kogu Eesti! Parimad olid KARMEN LUMMO ARAVETELT, KRISTJAN SIILAK MUHUST ja RAILI ning HEIKI TÄHIS

Tere, Hea Laps!

Mulle meeldib väga teie ajakiri, see on peaaegu et täiuslik, kuna ta on väga huvitava sisuga. Kõige parem on minu arvates järjeputt.

Minu nimi on Karmen ja ma elan Aravetel, Järvamaal, õpin Aravete keskkooli 6. b klassis. Minu lemmikvärvideks on lilla, valge, must ja roosa. Loomadest meeldivad mulle kõige enam hobune, koer ja kanad. Mulle meeldib kudda, lugeda, laulda, tantsida ning joonistada, paari aasta eest võitsin raadio joonistusvõistlusel jõulumuinasjutukasseti.

Kaks aastat käisin kunstiringis ning laulmas, siis läksid õpetajad siit ära. Eelmisel aastal käisin nukuringis, sest mulle meeldib nukukudele õmmelda. Nüüd käin kaardiringis ja paistab, et seda tegemist jätkub mitmeks aastaks, sest meie õpetaja oskab õpetada kõike alates kaartidest ja lõpetades rõivaste õmblemisega.

Tõlkisin ära ka Heas Lapses ilmunud võrukeelse loo ja loodan, et see õnnestus.

Karmen Lummo Aravetelt.

Lapsuuri kommentaar: "Õnnestus küll, Karmen!"

HEA LAPSE eelmise numbri 28. lk. on sattunud viga : karikatuuride formaat peab olema 210 x 297 mm. **VABANDUST!**

Ja nüüd, tähelepanu Aladdini autode ja tulevikumasinate leiutajad! Võtmega autode omanikeks saavad KATI KULL, TEET KEREM ja MARTIN KÕIVA TALLINNAST, RAGNE KALJA VILJANDI MAAKONNAST, UKO URB NÖMMELT, ANNELI ZIRK VALGAST, ASMO AULIK ALUST ja URMAS UMBLEJA VÕRUMAALT.

Mõistataja-auhinnad saavad seekord JAAN ROHTLA LOOLT ja ASMO AULIK ALUST.

Piltsõnamõistatuse vastus on: Sulev, Hans, Hans H., Viivi ja Jüri Luik, ristsõna andis diagonaalis sõna "muinasjutt".

Kalju Suure fotole mõtles mõnusaima pealkirja — "Lutiga võidumees" — RAILI TÄHIS PUURMANIST. Raili märkis oma kirjas, et oleks hea, kui talongi välja lõigates ei peaks ajakirjas mõnda huvitavat juttu katki tegema. Püüame seda edaspidi arvesse võtta — aitäh, Raili, kriitika eest!

MUINASJUTUMEISTRID, PEAD TÖÖLE!

**KÄIMAS ON JÄLLE STEN ROOSI NIMELINE MUINASJUTU-
VÕISTLUS! (STEN ROOSI KOHTA VÕITE TÄPSEMALT LUGEDA
HEA LAPSE 1994. A. MAINUMBRIST.) VÕISTLUSEST VÕIVAD
OSA VÕTTA KÕIK 11-15-AASTASED KIRJAOSKAJAD! TÖÖD TULEB
SAATA ANN JA ANTS ROOSILE HILJEMALT 1. MÄRTSIKS 1995
AADRESSIL EE3170 HAAPSALU, ENDLA 2B-1. PARIMATELE AN-
TAKSE AUTASUD KÄTTE EESTI RAHVUSRAAMATUKOGUS 1.
APRILLIL — PIPI PIKKSUKA PEOL. PEOLE KUTSUTAKSE KÕIKI
LAPSI, ERITI AGA NEID, KES TEAVAD, MIS VÕI KES ON SPUNK!**

ALLEAA

Seekord kõnetas lapsur oma vana tuttavat, Hea Lapse toimetajat Leelo Tungalt.

“Kas sa ise olid hea laps?”

Arvan, et tegelikult polegi pahu lapsi olemas — mõned head lapsed lihtsalt käituvad vahel halvasti. Üks laps käitub halvasti seepärast, et tunneb end maailmas üksikuna, teine seepärast, et talle pole õigel ajal õpetatud, KUIDAS tuleb ennast üleval pidada. Olen näiteks kohanud vanaemasid, kes viivad lapselapse esimest korda elus kohvikusse ja hakkavad seal temaga rii-
lema: kuidas sa ei oska seda ega teist! Lapsel on häbi, sest niisuguseid asju peaks suur inimene üt-
lema vaikse häälega ja võib-olla hoopis kodus, ja siis käitub laps kiuste nii halvasti, kui vähegi oskab.

Mina polnud küll väikesest peast mingi rüblik, aga sellegi poolest juhtus minuga kogu aeg midagi: kord pidin palgidresiiniga mootorsae alla sõitma, kord olin uppumas, kuna tahtsin suurvee ajal lühikese kepiga jõe sügavust mõõta, ja ikka leidus häid inimesi, kes mind päätsid. Aga tegutseja olin küll: armastasin lugeda, laulda, tantsida, pilli mängida ja igasuguseid üritusi välja mõelda. Kogusin kommipabereid, marke ja näitlejate pilte. Mulle meeldis pisemate lastega igasuguseid mängu välja mõelda — mäletan, kuidas kord sain võõraste isade-emade käest riielda, kuna olime lumelossi ehitamisega nii hoogu sattunud, et mudilased jõudsid koju alles pimedas...

“Kas sul oli õnnelik lapsepõlv?”

Oli küll — aga niisuguseid asju öeldakse tavaliselt alles siis, kui ollakse juba täiskasvanu. Sellal, kui mina väike olin, oli TÄISKASVANUTE ELU väga

raske — nüüd kirjutatakse sellest kui “Stalini ajast”. Paljud eestlased olid põgenenud välismaale, paljud viidi vangilaagritesse või asumisele, kuigi neil polnud hingel mingit süüd. Nii juhtus ka minu ema, vanaema, kahe onu ja tädiga. Olin kolmeaastane, kui ema vangi viidi, ja läksin teise klassi, kui ta sealt pääses. Elasime isaga kahekesi, ja suviti olin linnas tädide juures. Aga mul oli väga hea isa, kes oskas igavate asjade tegemisel mitmesuguseid

nippe välja mõelda: näiteks lugesime pika bussisõidu ajal aknast välja vaadates võidu teeäärseid loomi, ja läkakõha raviks teki all tärpentiiniauru tehes olime eskimod lumeonnis... Meil oli alati vähe-
malt kaks koera, ja oma sümpaatia koerte vastu olengi isalt pärinud.

“Kas ka ajakiri Hea Laps armastab koeri?”

Ajakirjal on paratamatult ta tegijate nägu. Kunstnik Mare Rimmelgas ja ta poeg on autohuvilised, — ja Hea Lapski avaldab aegajalt autokaarte. Järgmises numbris aga tahame kõnelda nii palju kui võimalik inimeste parimatest sõpradest — koertest ja hobustest.

Igaks juhuks tahaksin aga ette vabanda-
da selle pärast, et ilm-

selt jõuab käesolev Hea Laps lugejateni hilinemisega: meie ajakirjal on praegu väga raske aeg. Loodame siiski, et küünlakuu külmad Head Last ära ei võta — tegelikult on veebruar täis ka rõõmsaid sündmusi: valentini- ehk sõbrapäev, Eesti Vabariigi aastapäev, vastlapäev... Nojah, ja mõni päev on niisama, ilma nimetagi LIHTSALT HEA PÄEV! Ja selliseid päevi soovime oma lugejatele

ilmata palju — vähemasti seitse tükki nädalas!

EESTI

Enelini Mannekeenide Kooli küllakutset saades olin pisut pabinas: kas ikka oskan selga-jalga panna? Nagu vist paljud astuda ja õigeid asju selga-jalga panna? Nagu vist paljud lugejaski, arvasin, et mannekeen olla tähendab olla peen ja ehk natuke pepski... Kuid mannekeenide kooli sisenedes nägin suurt hulka tavalisi toredaid tüdrukuid. Tõsi küll, sammud olid nii suurtel kui väikestel piigadel kindlamad ja reipamad kui ehk päevakoolilastel, kuid hirmus uhkeid tualette ja tähtsusest püsti aetud ninu ma ei näinud. Parajasti harjutati Tallinna Linnahallis toimumus uhkeid tualette ja tähtsusest püsti aetud ninu ma ei vateks esinemisteks. Suured tüdrukud liikusid lõbusaid sammul väikeses saalis, laval mängisid pisemad lõbusaid suvitajaid, kuigi akna taga ladistas lumelõrtsi sadada. Enelini Mannekeenide Kool töötab ainult laupäeviti Aga need päevad on siis ka tihedat tööd täis. Aili Voit, Kerstin Vissor, Tairi Tonkson ja Susan Puškin olid selleks päevaks oma õpingud lõpetanud ja said mahti veidi oma koolitööst kõnelda. "Ega me siis ainult liikumist õpi: meil on palju õppeaineid: prantsuse keel, tants, lilleseade, juuksuritöö, kosmeetika, omalooming..." teatas Aili. "Ja hiljuti kõneldi sellisest alast nagu heategevus," lisis

Kas mannekeen on väga peen?

Mannekeenide koolis
käis LEELO TUNGAL

Kerstin.

Muidugi. mis oleks ilu ilma headuseta!

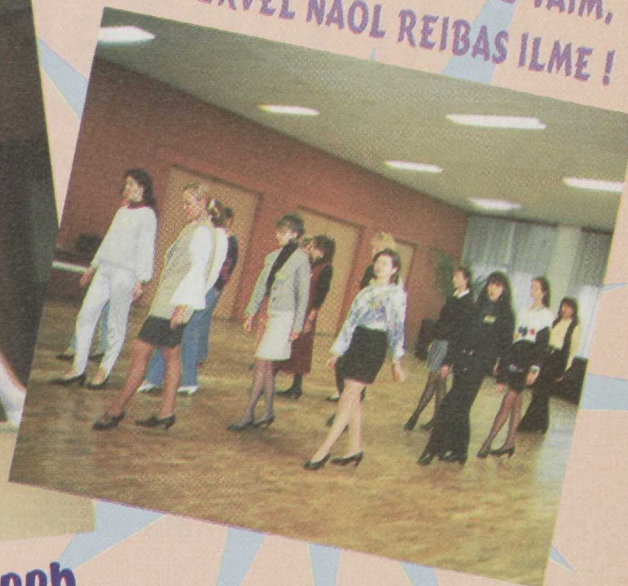
Tairi õpib mannekeenide koolis juba teist aastat ja arvab, et kõige rohkem on kool talle õpetanud julgust.

"Enne kartsin pidudele minna, et kas ikka oskan käituda nii, nagu peab, ja kas mul on ikka "õiged" riided seljas. Aga nüüd tean, et iga riidetuse võib olla nii ilus kui kole: oleneb sellest, kuidas ja millal teda kanda."

Küsisin Susaniilt, kas praegu on mõni rõivas lootusetult moest väljas. Susan naeratas: "Noh, ma arvan, et praegu võib kanda kõike: nii pikki kui pisikesi kampsuneid, kootud ja tikitud asju. Ainult väga kontrastseid värve ei sobi kokku panna: näiteks roosat kampsunit ja musti pükse." Tairi teadis: "Igal pool on julge käia džiinidega ja alt laienevate pükstega. Aga üldiselt on moes pruunid ja kuldsed värvitoonid." Kooli direktress lausus: "Ega selleks, et hea ja ilus välja näha, pole vaja olla väga rikas: meiegi ostame odavaid kangaid ja püüame neist ilusaid asju meisterdada. Kõige tähtsam on, et tüdrukud oleksid osavad ja leidlikud ja et nad oskaksid loominguliselt mõelda." Parajasti olid väiksemad tüdrukud toonud kaasa kodus valmis nuputatud mütsid. Kati Kreisi tore torumüts on küll nii leidlik kui sädelev. Kas pole?

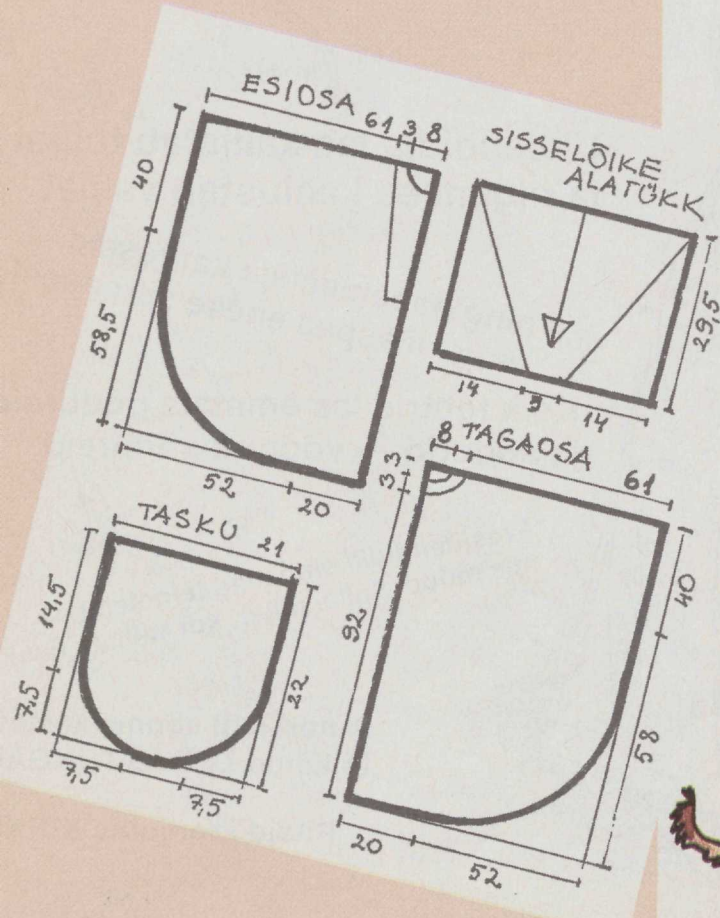

TERVES KEHAS TERVE VAIM,
TERVEL NÄOL REIBAS ILME!

Siin on üks väga lihtsa lõikega keep.
Proovi, ehk saad õmblemisega ise
hakkama!

Pildi joonistas KIRKE

Irma Polari

KALLISTAMISLAUL

☆ Kui tuju on mõnus, siis tralliga
kõiki tervitan kalli-kalliga !

Kui teaksin, et semud ei naera, ma
küllap kargaksin neile kaela ka...

Eks taatki meil kallista memmekest
ja isa eks kaelusta emmekest
ja emmeke kallistab isa —
kuid kallidel tulla võiks lisa !

Küll oleks see tore — ja tõesti : miks ei
võiks liiklejaid emmata politsei ?

ja autojuht jalameest kallistaks,
teeks kondibuketile kalli paks...

☆ Pikk kaisutaks päkapikke
ja pedagoog kooli-mikke...

Uksehoidja las kallistab tulijat
ja riigimees kaelustab valijat

☆ ning habemeajaja karvaseid
ning kiilaspea enese sarnaseid.

Kõik tohtrid las emmata põduraid
ja sõdurid — võõraid sõdureid.

☆ Presidendidki embavad teineteist —
mis muud, kulla sõber, kui kallista teist !

Autori loal soome keelest
tõlkinud LEELO TUNGAL

Pildid joonistas KIRKE

ELO kadritrali

ELO

25.-26. novembril kogunes Läänemaale Paliverre 40-50 elokat, kes olid valinud mängujuhtimise või tseremooniameistri eriala. ELO kadritralil said esmakordselt kokku ühe eriala elokat. Tegemistei olnud siiski ainult hulla-trallamisega, vaid igati tõsise tegevusega. Vana hea kombe kohaselt juhatati saabujad kohe supikausside ligi, olenemata tulemise kellaajast. Allakirjutanu jõudis Paliverre hommikul, seega tuli tal rinna pidevat lödvemaks lasta.

Ametlik osa algas Palivere Põhikooli saalis, mis hiljem kujunes sündmuste keskaigaks, kohal tulnute tutvustamisega. Idee autorid —perenaine Aime Porri ja Viive Palmits Haapsalust ütlesid välja päeva idee ja edasise tegevuskava: algul töö ja pärast lõbu. Elokat jagunesid mängujuhtideks ja tseremooniameistriteks ning läksid erialalist loengut kuulama.

Mängujuhtide lektor Pille Raudkivi Haapsalu Wiedemanni Keskkoolist arvas: "Ei ole mõtet ainult seletada, vaid mäng ikka kohe läbi teha, jääb paremini meelde. Lapsed võinuksid esitada ka enda mängu, rääkida oma kogemustest. Võib-olla oleks pidanud neile rohkem võimalust andma?" Janet Paliverest: "Huvitavalt räägib, paljud mängivad on minu jaoks küll täiesti uued. Järgmine kord tuleb kindlasti jälle."

Merike Tallinnast: "Meeldib! Klassiõhtutel võiks neid mängu teistelegi õpetada." Tseremooniameistrite lektor Martin Liivet: "Paljud ei teadnud mida "tseremooniameister" üldse tähendab, mille poolest ta erineb mängujuhist. Oluline on PRAKTIKA. Koolis võiks mõne piduliku õhtu lasta lapsel läbi viia, kohe algusest lõpuni. Ega muidu need teadmised ei tule. Noorel on vaja aimu saada lavakõnest, näitlejameisterlikkusest."

Päev jätkus kadritraliga, kus iga klubi sai üles astuda temaatilise showga. Ei puudunud mängu, tantsud, laulud ja jõukatsumised. Hinnati parimaid edenedes üle diskoks. Leho Häädemeestelt: "Üritus oli isegi parem, kui lootsin. See loeng oligi nagu sissejuhatus teemasse, oli küll kõva tase. Mängujuhtide ja tseremooniameistrite seostamine kadripäevaga on igati loogiline. Miinuseks oli disko madal tase."

Pille Raudkivi abilised Wiedemanni Keskkoolist Siiri, Terje ja Kristjan: "Ega me suurt ei teagi, mis see ELO on. Alguses (ELO loodi 1988) veel kirjutati, hiljem pole eriti midagi ilmunud." Klubi loomise üle lubati järele mõelda. Disko lõppedes ja õo edenedes otsustasid lõpuks kõik uneriiki minna. See oli mõnevõrra keerukas, kuna õõbiti spordihoones. Pool saali eraldati palluritele ja pool jäi neile, kes tahtsid sõba silmale saada. Kui hästi see õnnestus, võib igauks ette kujutada. Hommikul igatahes keegi unisuse üle küll ei kurtnud (ega me siia magama ei tulnud!).

Peale hommikust putru tänati tegijaid-tulijaid. Algus on tehtud, jääme lootma, et ELO erialapäevad saavad traditsioonilisteks. Tarvo Jõeste, ELO peakorteri juht.

Pildi joonistas Maret Põldre

Põhikoolis

Ehkki muumiraamatute autor Tove Jansson on loomult tagasihoidlik, peeti tema 80. sünnipäeva pikalt ja laialt üle kogu maailma. Ka paljudes Eesti koolides toimusid muumipeod ja karnevalid. Need pildid tegi Epp Eelmaa no-venbris Tallinnas toimunud muumipäeval, mille korraldasid Eesti Lasteraamatukogu ja IBBY Eesti seksioon. Küll oli sel peol palju Muumitrolle, Muumimammasid-papasid ja väikesi Mysid, üks uhkem kui teine!

KARNEVALIL

MINA KÄISIN KARNEVALIL.
PÄRAST SÕIN MA MARMELAADI.
KARNEVALIL OLITORE.
NÕID SEAL OLITVÄGA KOLE!

KURADIKS MA ENNAST TEGIN.
MINU SABA KISKUS KEEGI.
MINU SABAOTSAS OLITUTT,
MIS PUNANE KUITULI.

KARNEVALIL OLIDVEEL
KANAD, TIBUD, KASSID NEED.
MUUMITROLLID, LAMBAD KA,
MÕNI OLIVAATAJA.

JAANA LIPLÄNDER, Alavere
Põhikooli V klass.

MUUMINÄDAL

Meie koolis toimus 24.-28. oktoobrini muuminädal. Iga päev toimus üks üritus. Esimeseks päevaks oli vaja joonistust. Algul ma tegin pildi valmis, kuid see ei meeldinud mulle. Ma palusin emalt abi ja ema aitas mind, ta tõi suure paki värvilisi pappe. Need olid natuke karvased. Ma pidin joonistama muumid ja ema lõikas need välja ning kleepis teisele papile. Teiseks päevaks oli vaja raamatut. Ma kirjutasin mustandi ja ema kontrollis selle ära. Kui ema selle ära oli kontrollinud, kirjutasin ma kõik ümber raamatuks. Näitusel oli palju joonistusi ja raamatuid. Ma lugesin 4-5 raamatut läbi. Need olid päris huvitavad. Kolmapäevaks oli vaja nukku. Ema aitas mind selle tegemisel väga palju. Neljapäeval tuli esitada näidend. Mina olin näidendis üks tegelane. Reedel oli muumikarneval. Ma maskeerisin ennast Muumitrolliks. Karnevalil oli palju huvitavaid mängu. Selline oli muuminädal.

KRISTJAN HUUL, Alavere Põhikooli IV klass.

Kuidas Eesti endale nime sai?

Elas kord väike rahvas, kellel oli oma maa, kuid sellel maal ei olnud nime. Sellel maal elas üks poiss, kelle nimi oli Ets. See poiss oli väga tark, sest ta mõtles iga päev uusi asju välja. Poiss teadis, et tema maal elas palju E-, S-, T- ning I-tähega algavate nimedega inimesi.

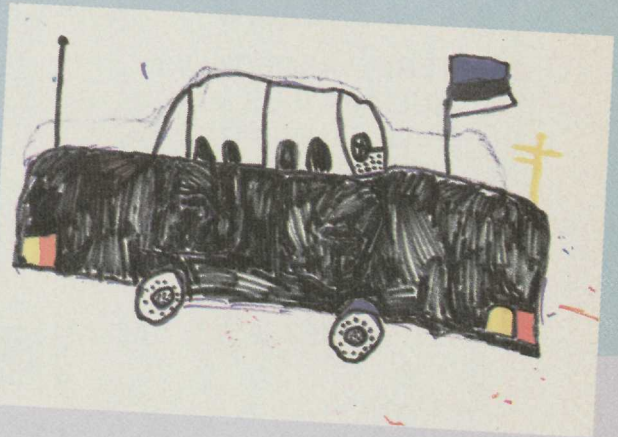
Ükskord istus ta laua taha, võttis paberi-pliatsi ette ning hakkas nimesid leiutama. Kõigepealt mõtles ta oma maale nimeks panna Etesi, aga siis otsustas, et see ei sobi. Ka Teesi ei paistnud kõlbavat. Lõpuks leitud taski Ets ilusa nime - Eesti. Ta rääkis sellest ka oma emale. Nad otsustasid rahva kokku kutsuda.

Rahvas tuligi kokku ja hakkas asja arutama. Rahvas tahtis oma maa nimeks just Eestit. Kui see maa sai endale nime, siis peeti mitu päeva pidu ja kiideti väikest Etsi. Mõne aja möödudes tegid parimad kunstnikud Etsile mälestussamba. Ja kui ta suureks kasvas, siis sai temast loomulikult president.

HELERI RANDE, Tallinna 7. Keskkooli IVb

Pildi joonistas TAAVI

Presidendi limusiin. Joonistas 5-aastane
TIINA ROOTAMM Tallinnast.

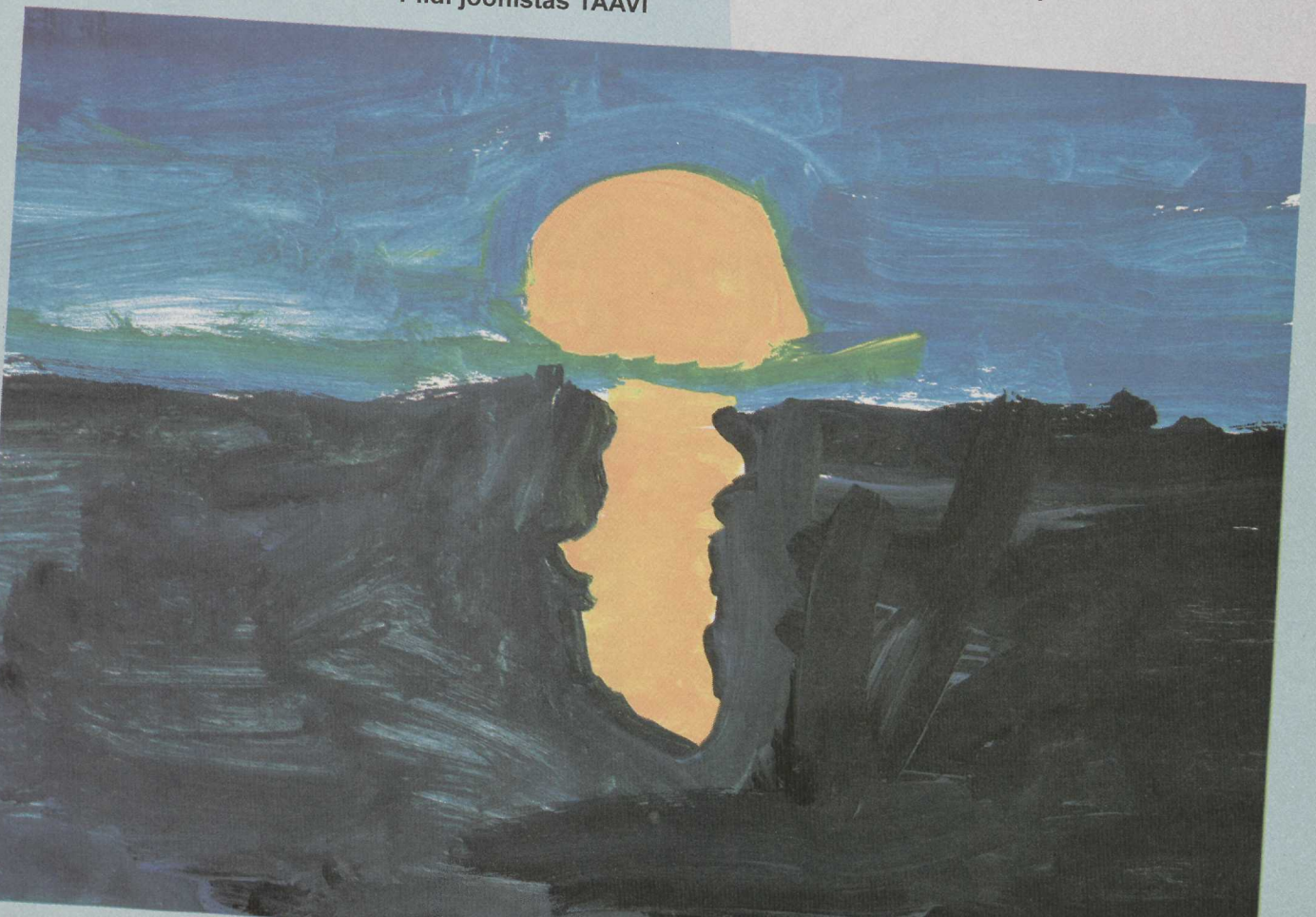

OTSIN VALGUST ÖÖS

RIPUN MAAILMA KOHAL,
OTSIDES VAATAN SEALT ALLA.
TÜHJUST ON TÄIS KÕIK KOHAD
JA SEAL, KUS ON, ON HALBA.

ÜKSAINUKE KIIR TULEB LEIDA,
ET VÕIDELDA ÖÖS OLEKS JÕUDU.
MILLISE PILVE TAGA PEIDAB
END VALGUS, MIS TUUA VÕIB VÕIDU ?

**14-aastane RIIN KOOVIT,
Metsapoole Põhikool**

TALV

TERE, VALGE TALV!
KÜLM JA ILUS MAA.
TULE, LUMESALV,
MEILE EESTIMAAL!

METS ON KAETUD LUMEGA,
JÕED, JÄRVED, PÖLLUD KA.
LAPSED ÕUES MÄNGIVAD,
LUMEMEMME TEEVAD NAD.

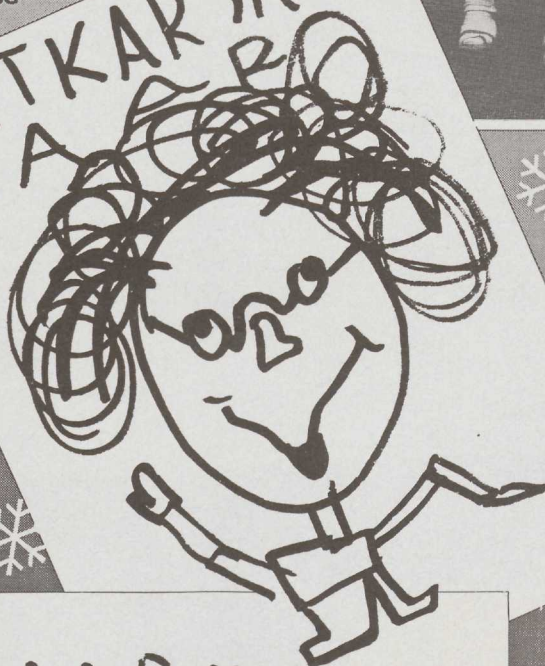
Merlin Vassiljev,
Häädemeeste
Keskkooli
II klass

Eesti mehi
Toompealt
joonistas
Mihkel Joost
(pildil paremal)

Mihkliga koos on
pildil Liisi ja Joonas

ETKAR SAVI-
SARBI

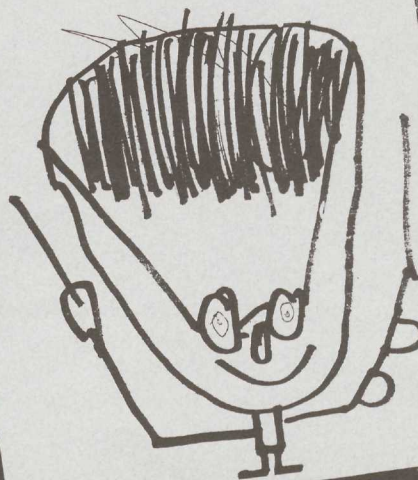
KRILLTEITER

KALLE KULPUK

TUNEE KELAM

SIXTINA MOEKOOLI TÜDRUKUD soovitavad STRUUDEL peolauale

TAIGEN : 1 spl majoneesi
1 muna
6 spl sooja vett
1 tl äädikat (3%)
250 g jahu
soola
suhkrut

TÄIDIS : 80 g võid või margariini
100 g riivsaia või küpsisepuru
750 g õunu
100 g suhkrut
0,5 tl kaneeli
50 g rosinaid
50 g pähkleid

TAIGEN : rasv hõõruda, lisada muna, suhkur ja sool ning seejärel vaheldumisi vesi ja jahu. Taigat lasta 30 min. külmkapis seista.

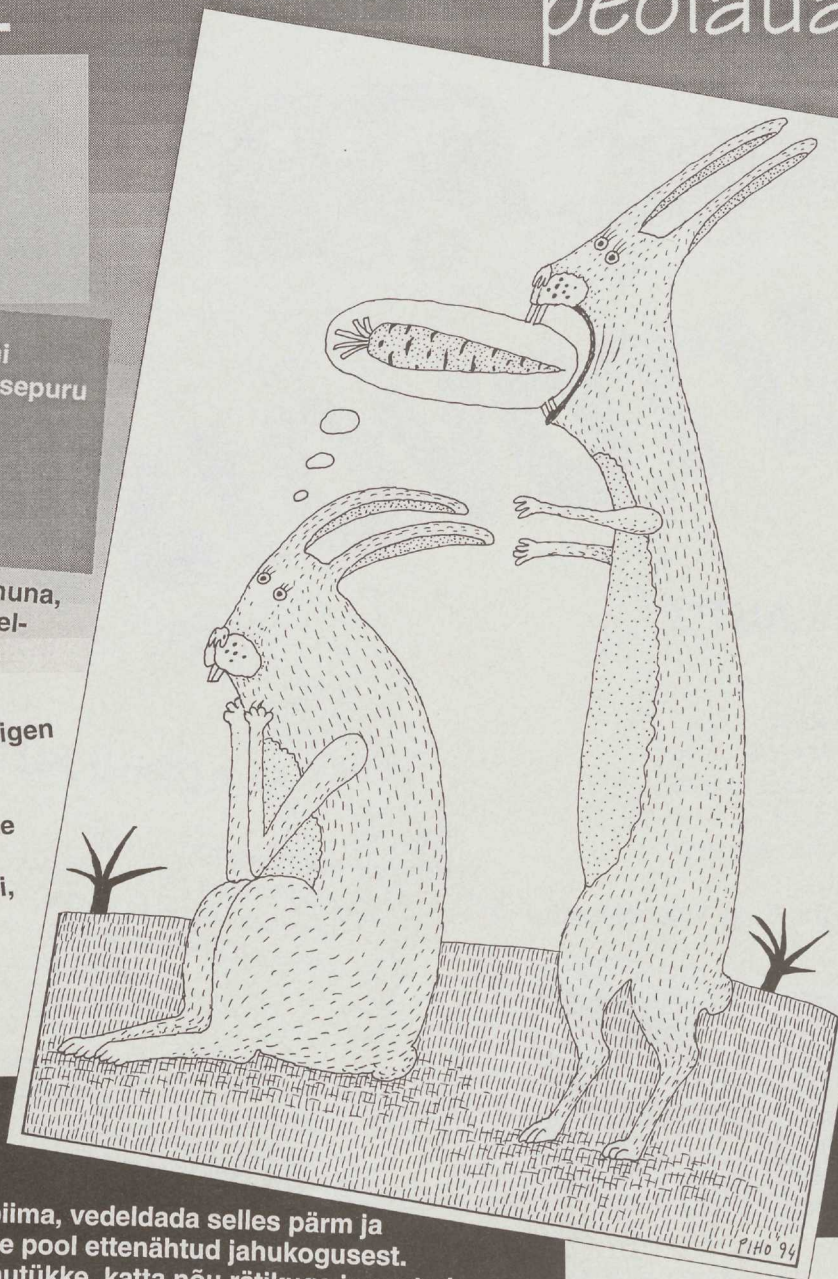
TÄIDIS : või hõõruda suhkruga, lisada riivsaia ja pähklid. Rullida taigen õhukeseks, 1-2 mm paksuseks (ristkülikukujuliseks). Taignale panna või ja saia segu, selle peale tükeldatud õunad ja õunte peale kaneel ning rosinaid. Keerata rulli, pealt määrada munaga, küpsetada kuldpruuniks.

KRISTI KRUMM

KUKLID

Nõusse valada 2,5 klaasi sooja piima, vedeldada selles pärm ja puistada lusikaga segades juurde pool ettenähtud jahukogusest. Segades hoolikalt, et ei oleks jahutükke, katta nõu rätikuga ja asetada sooja kohta. Kui taignajuuretis on kerkinud, lisada sool, suhkur ja sulatatud või. Võib lisada ka 2-3 muna, vanilliini või peenendatud kardemoni. Juuretis segada läbi, lisada ülejäänud jahu ja sõtkuda taigat, kuni see eraldub nõu põhjast. Pärast seda katta tainas uuesti ja asetada sooja kohta kerkima. Kui tainas on mahult kahekordistunud, võtta ta nõust välja, asetada jahuga ülepuistatud lauale ja jaotada 50-60 g pallikesteks. Need panna küpsetusplaadile, määrada kergelt võiga, lasta soojas kohas kerkida, siis määrada lahtiklopitud munaga ja asetada 12-15 min kuuma praeahju küpsema. Peale võib raptada tuhksuhkrut.

1 kg jahu
2,5 klaasi piima
100-200 g võid või margariini
2 muna
3/4 klaasi suhkrut
3/4 tl soola
30 g pärm

Pildi joonistas JUSS PIHO

MARIA LILJE

ALADDINI AUTO

TUGEV KERE, VÄIKE PEA —
SEE ON ALADDINI IMEHEA.
PIKAD MUSTAD VUNTSID,
KULLASED KALOSSID.

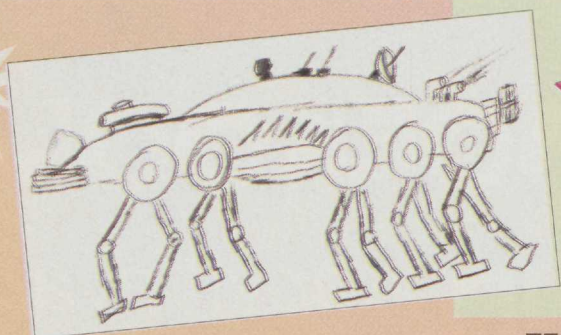
LÄHEB KUURI HIIGELMEES,
OTSIB POLTE PALMI SEEST.
KAPI TAGA AUTOKUMMID —
LEIAB HOOPIS KUSTUKUMMI.

VARSTI KOSTAB KISA-KÄRA.
KUURIST VÄLJUB IMEPÄRA !
AUTO LÄIGIB NAGU HÕBE,
ROOL ON TEHTUD PALMIPUUST —
JA SEE KÕIK ON UUS, NII UUS !

VARSTI KITSAL MÄGITEEL
SÕIDAB ALADDINIST MEES.
AHVE NINAPIDI VEAB,
KURJE LÕVISID TA NEAB.

JÄRSKU KÄIB ÜKS PRIKS JA PRÖKS —
AUTO VASTU PUUD KARLUPS...
AGA MEIE IMEMEES
NUTAB IMELAMBI SEES !

Anneli Zirk Valgast

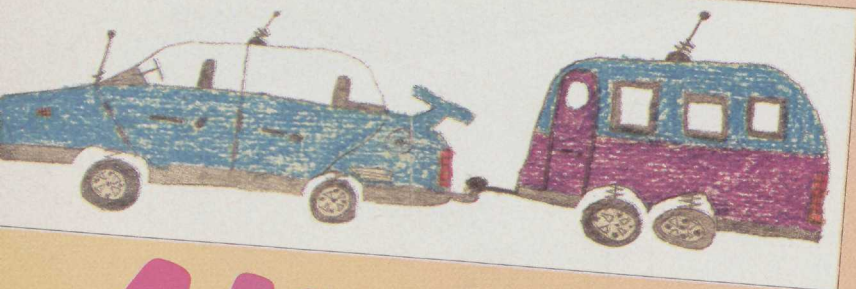
JAAN ROHTLA
(10-aastane)

See on
Aladdini

Super QRUISER

Varustused :
langevarju taoline
pidurdamise riie,
vajaduse korral
tulevad põhja seest
välja jalad, auto on
plahvatuskindel.

TEET KEREM
Tallinnast

AUTOVÕISTLUS

VÄGEV AUTO

SEISAB VÄLJAS ILUS ASI —
SEE ON MINU ISA MASIN,
NIMEKS TAL ON " ALADDINI AUTO " !
KÜLL TA ON ALLES VÄGEV AUTO,
TA TEEB VÄHE PAUKU.
MUL ON SELLEST RÕHMUS MEEL,
NÄEN, ET ISA SÕIDAB VEEL !

Ragne Kalja Viljandimaalt

ALADDINI AUTO

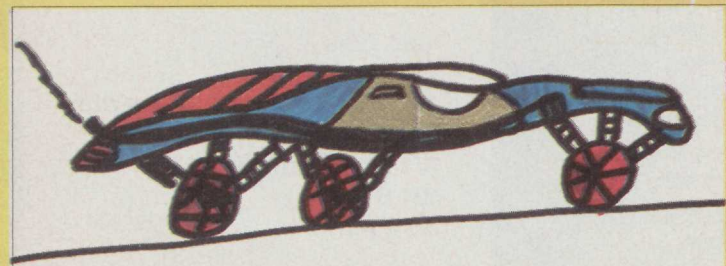
UKO URB
Nõmmelt

ALADDINIL AUTO SININE,
KUID MIS SEE TAL PINISEB ?
SEE MUIDUGI ON TA LAUTO,
MIS MUUDKI PINISEDA VÕIKS AUTOS ?

OMA AUTOGA TA SÕIDAB
NING VÕIDUSÕIDUD VÕIDAB.
TALLE MEELDIB OMA AUTO
JA EKS MEELDI KA TA LAUTO !

AUTOL KLAASID KUULIKINDLAD ON,
AUTO ALADDINIL NAGU KINDLUS ON,
TA AUTOL KLAASID PRUUNID ON
JA TAL TUULEKLAASID ON !

8-aastane Kati Kull
Tallinna 7. Keskkoolist

MARTIN KÕIVA Tallinnast
(7-aastane)

Saadan teile tulevikuauto pildi.
Ma arvan, et selline võiks olla
järgmise sajandi
JEEP-WRANGLER

Ega sulle ole vist üllatuseks see, et mitte ainult inimesed, vaid ka keeled võivad omavahel suguluses olla? Meie emakeele lähimaks sugulaseks on muidugi soome keel, kuid eesti keelel on teisigi sugulasi: liivi, karjala, komi, mari, handi ja mansi, mordva, vadja, vepsa, saami, udmurdi ja ungari keel. Neid keeli kõnelevate rahvaste esivanemad elasid aastatuhandete eest Uurali mägede kandis. Pärilõpnev oleks teada, missugune oli see soome-ugri algkeel, mida need hõimud seal Uuralite lähistel kõnelesid!

Täna tutvustame komi lasteajakirja Bi Kin. Komi rahvas elab praegugi Uuralite kandis ja püüab hoolega säilitada oma keelt ja kultuuri. Kuigi Komi Vabariigis on 1 247 000 elanikku, kuulub neist vaevalt veerand komide hulka. Komi pealinn on Söktökvar. Eestlase keel kipub seda linnanime lausudes komistama, aga sõna "öškamöška" - vikerkaar - saame öeldud küll. Just sellist nime kannab komi laste joonistusvõistlus. Trükime ka ära mõned komi laste tööd.

KES ON NÄINUD ÖŠKAMÖŠKAT?

Jaša Mišarin

Anja Pelmegova

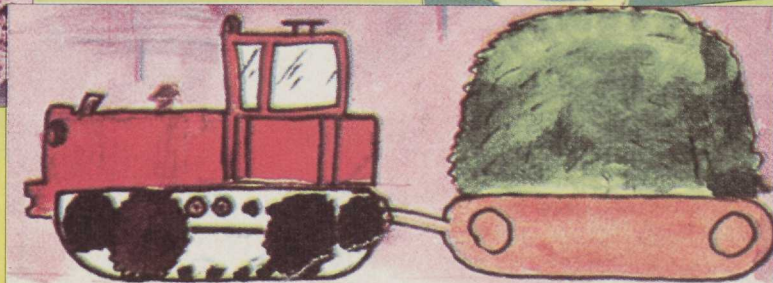
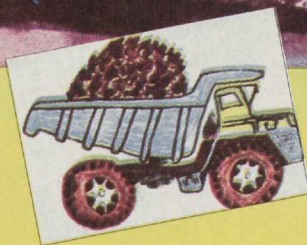
Nastja Rassõhajeva

Lera Kalinina

Slavik Kazarinov

Dima Karmanov

Küigu, küigu, küigekene!

(Kiik komide kalendrikombestikus)

Kevade saabudes küigele minek on paljude rahvaste, sealhulgas ka soomeugrilaste igivana traditsioon. Komi külanoortel oli see mõnusaim meelelahutus kevadel ja suvel vastla- ehk võinädalast alates. Iga tare eeskojas või küünis riputati lakke nöörikiik — “senik gödsan” või “vevt gödsan”. Kiikujateks olid peamiselt lapsed ja noorukid, ent vastlanädala viimasel pühapäeval (jov võvlun) ainult vallised noored. Lapsed käisid kiikumas kuni peetripaastu lõpuni, mil algas heinatöö ja heina hakati küüni vedama.

Vastlanädalast kuni “Maa nimepäevani” (“Mu nim lun”), nelipüha kolmanda päevani, lõbustasid näitsikud end kargamisega “hüppamise laual” ehk “tšetššalil”. Maha pandi puupakk, selle peale vetruv laud, kaks tüdrukut seisid selle kummagi otsa peale ning kordamööda üles hüppates pillutasid teist õhku. Mõlemas otsas seisis veel sõõris tüdrukuid, kes hüppelda tahtsid, nende ümber aga kogunesid poisid ning õhutasid neid ikka kõrgemale hüppama. Siin läks vaja suurt osavust ja täpsust: väga kergesti võis laua otsast maha libiseda. Kui hüpleva tüdruku üks jalg maad puutus, pidi ta koha loovutama järgmisele soovijale.

Lihavõtete ajaks ehtasid komid suured kiiged lageda taeva alla. Lihavõttekiike ehtasid traditsioonikohaselt vallised noormehed ülestõusmispüha eel (šdööd lun), kusjuures tööga katsuti valmis saada enne koitu, et mitte keegi kiige püstitamist pealt ei näeks. Kiik ehitati kas keset küla, kiriku ja surnuaia lähedusse, või siis küla taha aasale. Sageli ehitati ühte külla kuni kümme suurt kiike, mis on kombeks mõnel pool tänaseni. Kui lihavõttes langesid aprilli lõpu ja põdrakasvatatajad ei saanud karja juurest lahkuda, ehitati kiiged tundra.

Komi lihavõttekiikede tugipuudeks olid palgid või siis kõrvuti kasvavad kaks mändi või kaske, aga ka üksikult kasvav kask — kiigepuu, mille kõrvale pandi püsti post. See elus puu kandis nime š dööd Kõdz (Suur Kask). Kiige rõhtpuu ümber mässiti nahk, et nõõrid seda läbi ei kulutaks. Kombekohaselt punusid kanepist kiigenõõrid meheleminkealised neiud.

Küla keskel oli tavaliselt karusell: neli “kätki”, mis tiirlesid ristjala küljes.

Suurte lihavõttekiikedega tohtisid kiikuda vaid vallised noored, kes olid vanemad kui 16 aastat, ning ainult videvikuni. Lapsed kiikusid nõõrkiikedega, mis juba vastlanädalal olid tareesiku lakke riputatud. Kiiguti kordamööda, samas igasuguseid mänge mängides ning hõikudes: “Kristus on

Pildil on Valeri Šarapov koos sõbrataridega 1969.a.

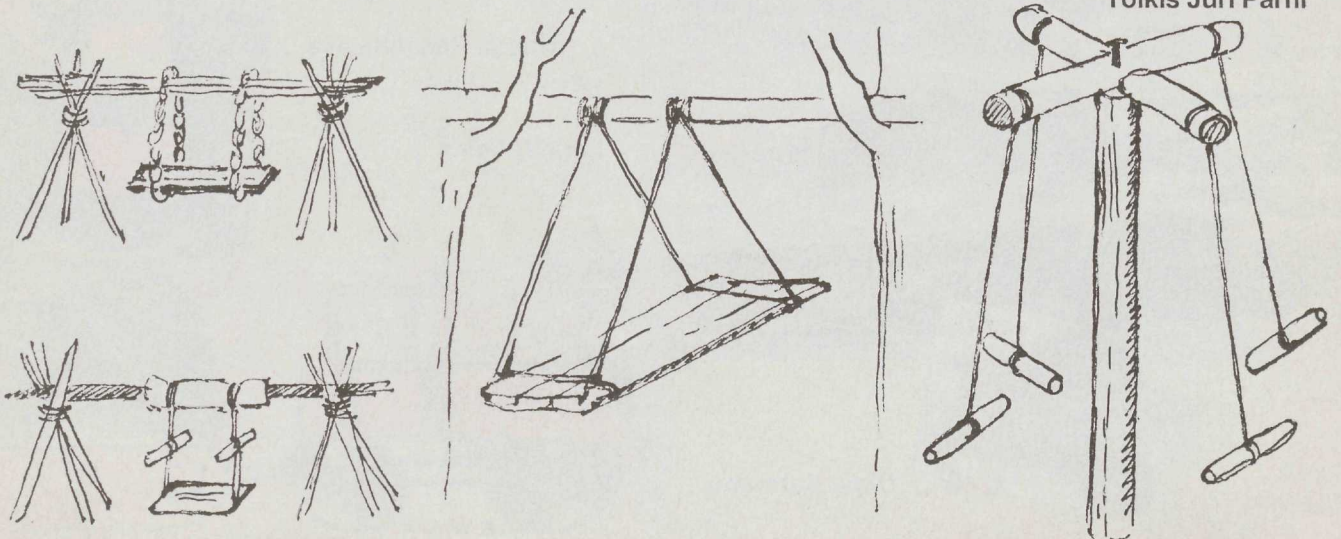
üles tõusnud!” See oli noortele ühtlasi ka rituaalne järelekatsumine, kusjuures kõrgeimasse punkti jõudes pidid tüdruk-poissi teineteisele musi andma. Komidel seostus lihavõttekiikumine surnud sugulaste mälestamispäevaga. Kiikede telg oli ida-lääne suunas, kiikuvad noored aga olid otsekui tejuhtideks teise ilma nendele, kes aasta jooksul olid ära surnud.

Lihavõttenädala viimasel päeval tegid kiigenäitsikud kinnitusi poistele, kes kiiged olid ehitanud, andsid neile värvitud lihavõttemune. Sama päeva õhtul kiiged kas lammutati või võeti kiigelauad maha.

Taevaminemispühaks panid komid püsti ühe posti ümber tiirlevad nõõrikarussellid nimega “hiigelsammud”. Näitsikud ja noormehed rippusid tiireldes nõõride küljes ja üritasid maa kohal keskpostist võimalikult kaugele lennata. Kui uhketes sarafanides näitsikud niimoodi nõõride otsas tiirutasid, pildusid poisikesed neid linnunadega. Siis püherdasid näitsikud hiljem rohus maas, et seelikuid puhtaks saada. Siin on ilmne seos viljakusmaagiaga.

Kiiged oma ratasringi või üles-alla tiirutamisega viitasid päikese teekonna liikumisele taevavõlvil. Pendlina kiikumine “kiigekätkis” seostus surma-taassünni motiiviga. Ega kiikesid juhuslikult ehitatud kevadehakuks, kui päikese aktiivsus suurenes. Kiigel kiikumine sümboliseeris looduse kevadist ärkamist ning oli otsekui kinnituseks maailmakorra rütmide igipüsivusele.

Tõlkis Jüri Pärni

Kas elevandi londikondiluuüdi on olemas ?
kahjuks ei ole ! Elevandi londis pole nimelt
üldse mingit luud ega konti, vaid hoopis
40 000 muskliit, mille abil elevand saab lonti
uljalt liigutada !

TOHOH!

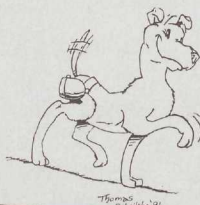
Pildid joonistas Thomas Scheileke

Kes valgustab kassi saba ?
Ohio osariigis USA-s olevat kehtestatud seadus,
mille kohaselt peavad pimedal ajal tänavat
ületavad koduloomad sabas helkurit kandma !

Kas naeratamine on tervisele kasulik ?
Vähemasti väljanägemisele kindlasti :
naeratades kasutad 17 näolihast,
mossitades 40. Olgu teistega kuidas on -
kui soovid endale head, siis naerata !

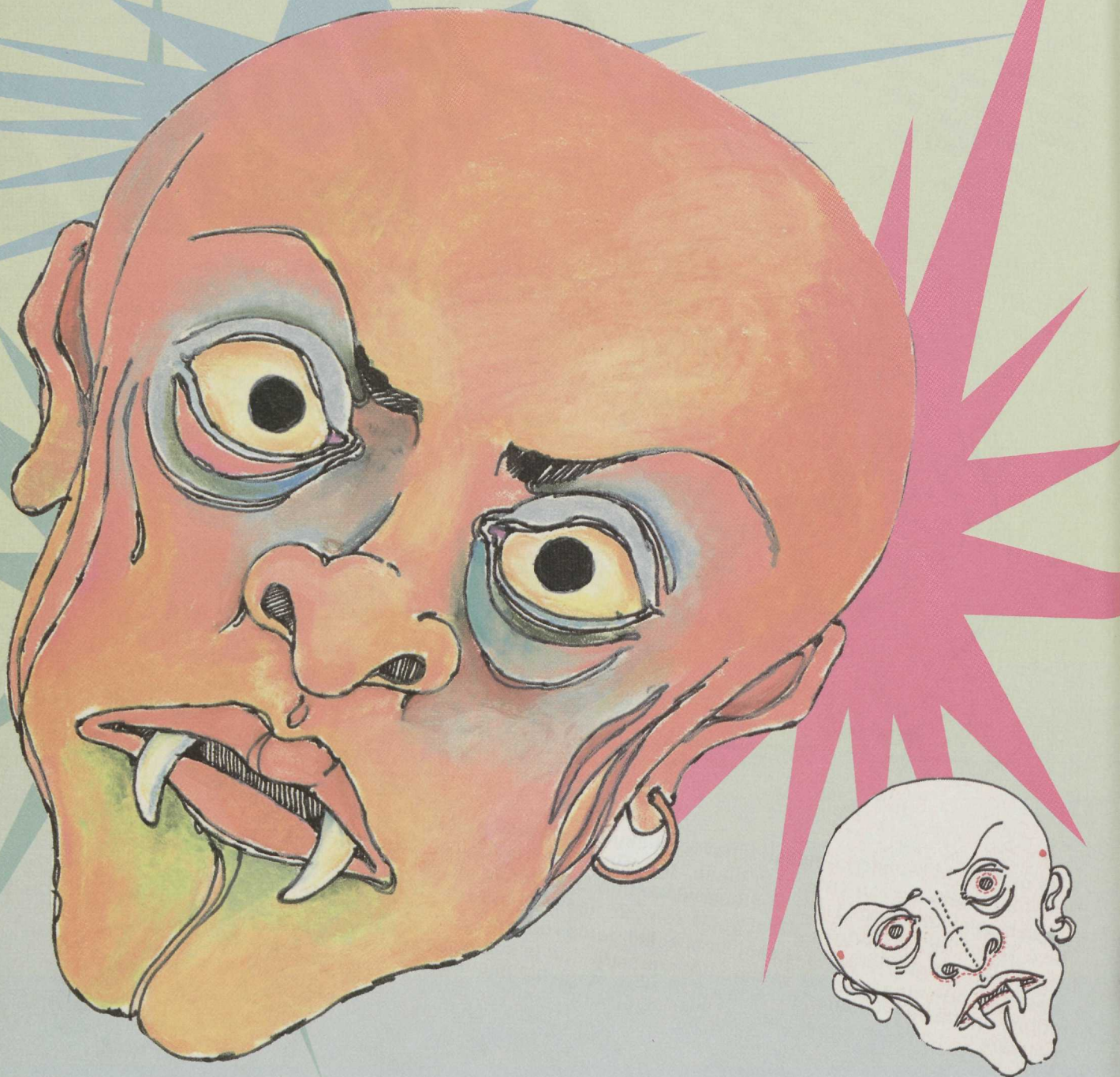
Kas on tösi, et mõned inimesed lähevad täiskuu ajal peast segi ?
Inimhunte täiskuu loomulikult ei tekita, aga mingil määral ta
inimesi siiski mõjutab. Näiteks ameeriklased on täheldanud, et
New York Citys on täiskuuöödel poole rohkem tulekahjusid kui
muidu. Mõrvugi sooritatakse seal maal sellal poole rohkem.
Meie siin põhjamaal oleme valgete öödega harjunud ja saame
sõba silmale ka täiskuu ajal ! Aga kui täiskuu magajale peale
paistab, siis on niru tunne küll.

Kuidas peatada luksumist ?
Mõned luksujad proovivad sellest pahast nähtusest
üle saada hinge kinni hoides, mõned lasevad end
ehmatada. Aga tasuks proovida lihtsalt teelusikatäie
suhkruga. Luksumine pole mingi luksus, aga ka mitte
kuigi meeldiv tegevus : vahel luksub inimene korra
või paar minutis, mõnikord aga isegi 2-3 korda sekundis.

KARNEVALILE

Kui paistad endale karnevalile minnes liiga ilusana, siis võid siit välja lõigata vampiir VAMPSI maski. (Üks teine kord avaldame ka ilusa maski selleks puhuks, kui näid endale liiga inetuna. Aga seda juhtub ju harva, eks ole ?)

Kõigepealt tuleb mask välja lõigata. Oleks hea, kui saaksid ta liimida kõvemale paberile või papile — siis kummitad sellega karnevalil kauem ! Et saaks hingata, tuleb suu must, viirutatud osa välja lõigata, nina puhul võid valida, kas lõikad välja ainult ninaaugud või (skeemil näidatud punast punktiirjoont mööda) terve ninaaluse ja voldid ning vormid ninakese skeemil olevat musta punktiirjoont mööda. (Sobilik nohu puhul !)

Silmadel võid välja lõigata ainult musta osa (silmatera), aga kui silmaring näib kitsana, siis terve silma-ava. skeemil punaste punktidega märgitud kohtadesse tee augud (mida võid veel tugevdada veel papitükkidega) ja kinnita neisse kummipael.

Tähelepanu ! Mask sobib muidugi üksnes karnevalile, mitte kooli (õpetajad ei tunne sind ära !) või poodi : parimal juhul müüakse sulle siis seal jupike verivorsti.

Maski joonistas julgust kokku võttes KIRKE.

Koerakaardid

Nüüd hakkame igas ajakirja HEA LAPS numbris avaldama koerakaarte. Mänguõpetus järgmises numbris. Järgmisest numbrist alates jätkame ka autokaartide avaldamist.

KES KOERA SABA KERGITAB...

SPANJEL

Päritolumaa : algselt Hispaania, hiljem on eri spanjelitõuge aretatud Inglismaal, Prantsusmaal, Ameerikas ja mujal.

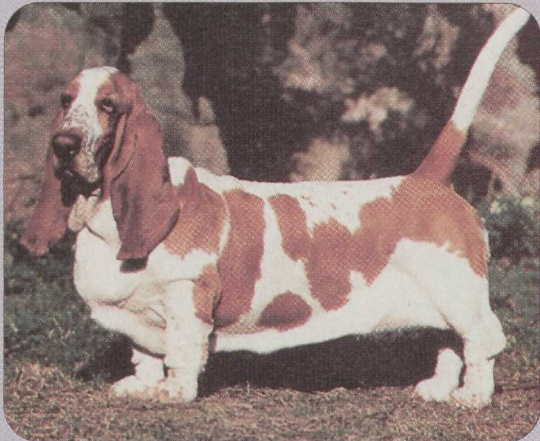
Kõrgus : 36-44 cm

Töö : linnujaht ja seltsielu

... KUI MITTE KOER ISE !

SPANJEL

BASSETI KOER

Päritolumaa : Inglismaa

Kõrgus : 38 cm

Töö : vähem jaht, rohkem seltsielu

NAERA KOERA...

BASSETI KOER

... AGA ÄRA NAERA TA KÕRVU !

Pildil : 10-aastane ENDA

MUNUKE LAPS

ENDA NAABER

Muhus öeldakse hea lapse kohta nii : Sa oled munuke laps ! " Munuke " on murdekeelesõna. Ja neid ridu kirjutama hakates mõtlesin ma veidi rääkida, kuidas Muhus munukesed lapsed elavad. Miks neid üldse munukesteks nimetatakse...?

Seepärast, et nad aitavad oma isa-ema, vanaisa-vanaema, ja kui vaja, hoolitsevad ka oma väiksemate õdede-vendade eest. Munuke laps kannab pidudel rahvarõivaid ja ei häbene oma kodukandi murdekeelt. Aga kui paljud lapsed üldse murdekeelt oskavad ?

Muhu saarel on nad küll nii tublid, et murdekeelt ei häbeneta kõnelda. Sussid on Muhus pätid, ämber on ruand, kartul on tuhlis, pragu aknas on põre jne. Proovi sinagi, kes elad Võrus või Märjamaal või ükskõik, kus kohas maal, kõnelda oma vanaemade-vanaisade keelt... Ja minu sooviks on, et peagi mõni selline murdekeeles lugu HEAS LAPSES ilmuks !

Nüüd ma aga jutustan ühe naljaka loo.

Ühel suvel olid Muhus mandrilapsed heina tege-
mas. Olid nii töökad ja head lapsed. Kui nad siis Muhu lastega koos heinakuhja otsas olid, ütles äkki üks väike Muhu tüdruk : " Visake need pätid siit heinakuhja otsast alla ! "

Mandripoisid kokkusid ära, et mida nad äkki halba on teinud, et neid kästakse alla visata. Aga sellepeale visanud seesama tüdruk oma sussid alla ja öelnud : "Sähke, sii oo mo pätid !"

Kõik hakanud naerma ja mandripoisid saanud targemaks, et Muhus susse pättideks nimetatakse. Ja kui ilusad veel need Muhu pätid on ! Kirjatud värviliste roosidega. Munukesed lapsed Muhus kannavad heameelega susse ehk pätte...

KALJU SUURE fotod

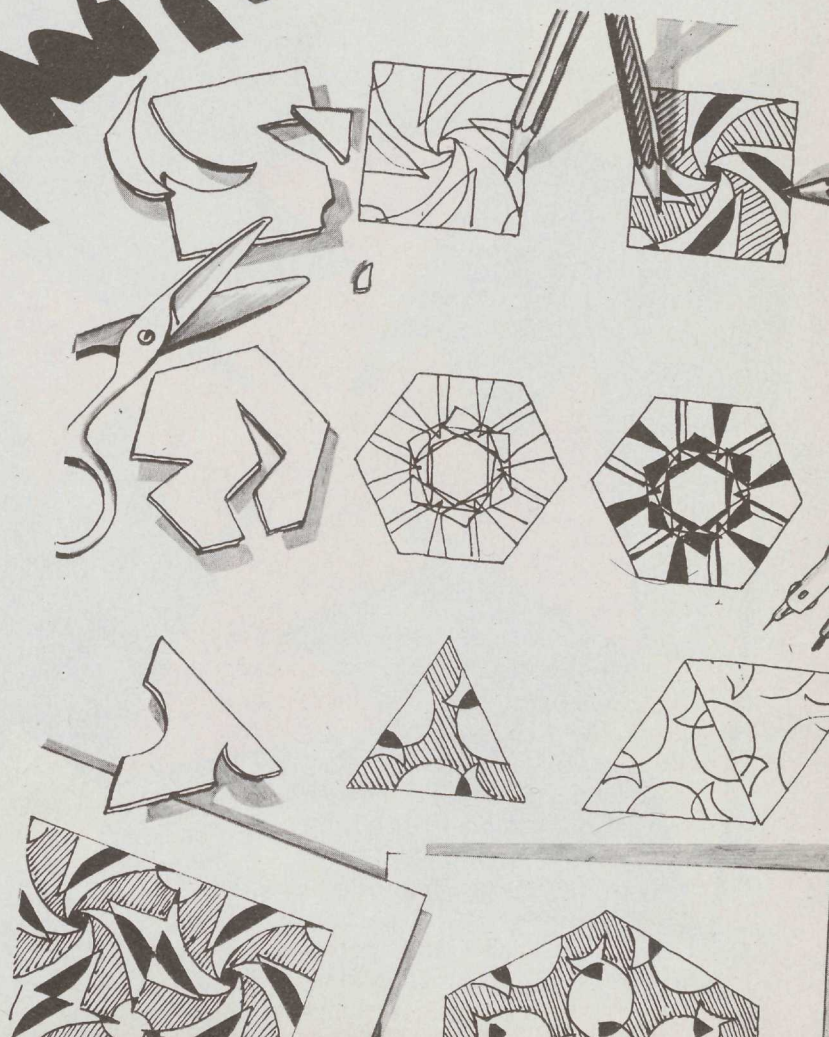
24. veebruaril on Eesti Vabariigi aastapäev !
Elagu meie !

Keerulisi mustreid, mis näevad välja peaaegu sama uhked kui pärsia vaibad, on lihtne teha, kasutades šabloon.

Lõika paksemast paberist välja ruut, võrdkülgne kolmnurk, kuusnurk või mõni teine kujund ja tee üpris juhuslikult sellesse mõned sisselõiked. Aseta saadud šabloon puhtale paberile ja tõmba pliatsiga üle kõik ääred. Kolmnurka tuleb pöörata 3, nelinurka 4, kuusnurka 6 korda ümber keskpunkti, iga kord KÕIK sisselõiked uuesti üle joonistades. Ära pööra šabloonil vahepeal alumist külge ülespoole — siis läheb süsteem sassi !

(jutt läheb edasi järgmisel leheküljel)

KAI KAASIKU
pöördmuster

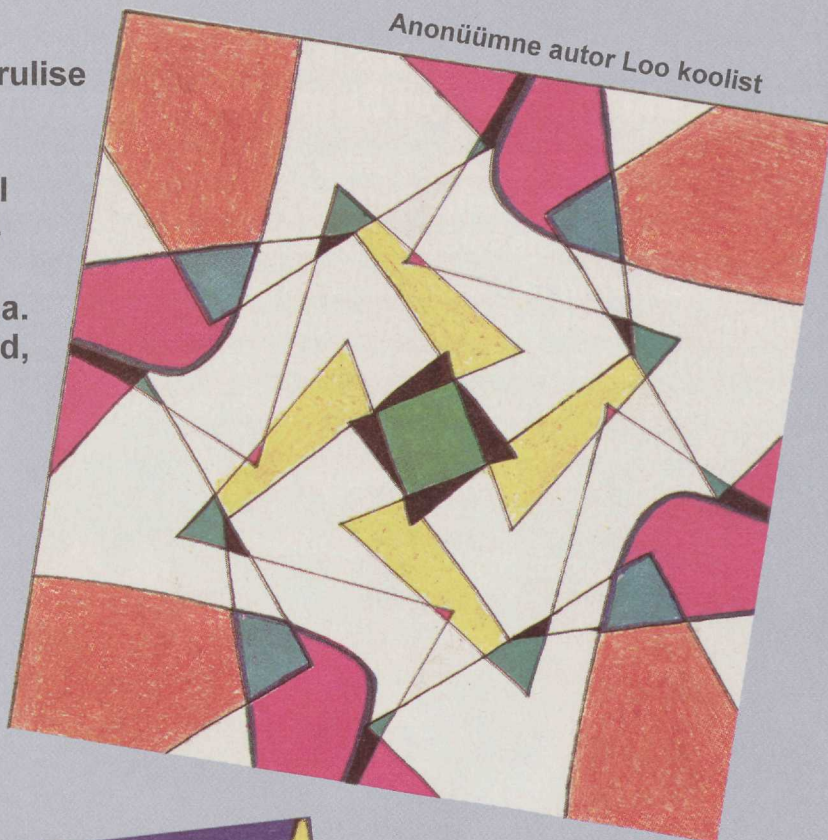
Nõnda saad paberile üpris keerulise joonterägastiku, kuid kindlasti avastad, et ühesugused väikesed kujundid kolmnurksel pildil korduvad 3, nelinurksel 4 korda jne.

Värvi ühesugused sama värviga. Kuna šabloonid on võrdkülgsed, võib neist "laduda" hoopis laiema mustri.

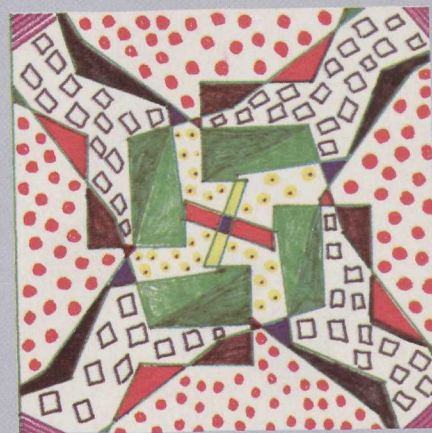
INDREK RAUDSEPP,
LOO KOOLI kunstiõpetaja.

LOO KOOLI LASTE TÖÖD

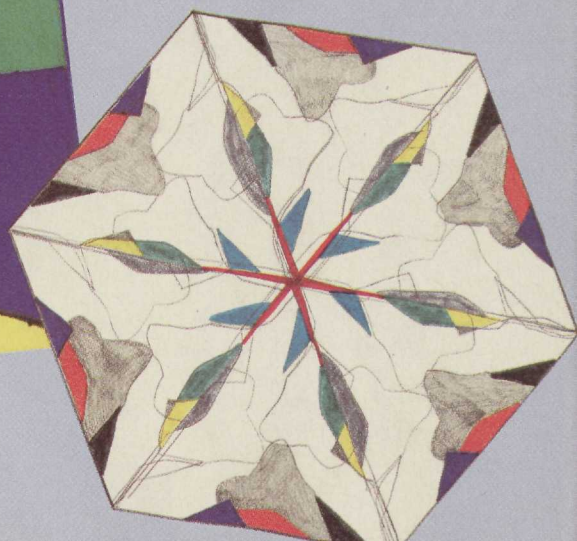
Anonüümne autor Loo koolist

KATI HAVAM

EVELIN RAVALEPIK

LAURA RIMMEL

KROKODAABLIA ÖÖD JA PÄEVAD

Roman ja Alla Kallas

(algus eelmises HEAS LAPSES)

INIMSÖÖJAD, VÕLURID JA LUUKERED. KURJATEGIJATE HIRMSAD JA VEREHIMULISED SALAPLAANID.

Väga-väga kaugel, päris Krokodaablia piiril, Kõige Mustema Mere ääres elas Kuri Völur Krokk.

Ta elupaigaks oli hiigelsuur loss, mille sünged müürid mustendasid maa kõige kõrgemate mägede kohal. Kahjuks pole mägede kõrgust senini täpselt mõõdetud, küll aga teadsid kõik krokodaablid, et mõnikord, kui Kuri Völur eriti pahas tujus oli, varjas torniteravik koguni päikese enda. Seal ta elas, istus tihti õhtuti Mustfjordi ääres, solgutas jalgu vees ja meenutas suure hellusega möödunud päevi.

"Ah, mõtelda ainult, kuidas kõik krokodaablid mind ikka kartsid!" pomises ta seal omaette ja nuuskas siis sabaotsaga nina, mis teadagi, on halb komme. "Oi, õudust! Kas ei olnud see tihti just niimoodi, et sõidan-sõidan mina mööda Krokodaabliamaad oma süsimustas krokomobiilis — ja ei ühtki ninaotsa pole näha, sabadest rääkimata! Oi õudust! Olid alles ajad! Kuidas nad mind kartsid! Millal see oligi...? Kuuesaja aasta eest? Ah, oli, millal oli... Aga nüüd... mis on nüüd? Maailm on alla käinud, keegi mind ei karda, vähe puudub, et krokodaablid tuleksid soolaleivale! Vähe puudub, et nad hakkaksid mulle märkusi tegema — ära pühi nina sabaga, ära leota jalgu külmas vees! Oi õudust! Ei mingit austust vana hea Kroki vastu!"

Ning mööda völeri habet veeres alla üksildane pisar.

Mõnikord külastas krokki keegi salatidieedist kõh-

nunud ja närviline vanahärra. Kes ta siis oli? Ei keegi muu kui Inimsööja von Kraabel.

Jah, kaks suurt kurjategijat otsisid teineteise seltsi. Nad võtsid terrassil istet, rüüpasid kohvi, näksisid soolaküpsiseid ja meenutasid härdudes oma verejanulist, kurikuulsat, meeletut noorust.

"Mäletad, isand Krokk, kus olid ikka ajad? Mäletad sa veel, milline kõht mul oli — ümmargune nagu õhupall? Astusin koopast välja... ah, see oli nagu eile... noor, terve, ablas... Suur kulp käes — ja ei jäänud kuni Piraadi Unelmani ühtki rohuliblet alles. Kus oli alles kõht, kas sa ikka mäletad? Mis sa ütlesid? Ah et rohtu sõin... No ja mis siis? Aga kus oli alles kõht... Kas sa tõesti ei mäleta, oled sa tõesti nii viletsaks jäänud?"

"Ah, mis siin rääkidagi," ohkas liigutatud Krokk mõne aja pärast ja hakkas omakorda pajatama. "Oi õudust! Minu süda tahab kohe valu pärast lõplikult lõhki minna, kui ma vanu aegu meenutan, isand von Kraabel! Kas sa mu lohet mäletad? Oli alles elukas, seda pean ma ütlemä! Ma kartsin teda ise ka! Oi õudust, oi jubedust — ei taha nagu uskudagi, et olid ajad, mil mu värava ees istus nõõri otsas ehtne tulelohe! Küll ajas tossu suust välja! Ma pelgasin teda jah natuke, aga samas armastasin nagu lähedast sugulast... Ja eks olnud temagi minusse kiindunud. Igal hommikul viisin ma ta rohumaale, panin toki külge kinni, sillitasin ta pead ja ütlesin, et jaluta aga jaluta,

Pildid joonistas TEET KUUSMAA

kallis tulelohe, hirmuta aga pealegi neid sindrima krokodaableid! Jah, kui ta veel pisike oli, see lohepoiss, siis... aga pärast hakkas ta igasuguseid raamatuid uurima. Ma tõi talle neid koguni raamatukogust. Aga haridusel on omad hädad. Kui tuli aeg lohele oma võtteid ja manatarkusi õpetada, ütles tema, et läheb teist teed. Võttis vaia kaenlasse ja kadus ära laande. Nüüd pidi ta elama seal selles kõige tihedamas aprikoosipadrikus, nagu räägitakse... Ega sina teda kohanud ole?"

"Jah, neist raamatutest on ainult ebameeldivusi," nõustus ka von Kraabel. "Kuule, sõber, kas sa ei leia, et eriti vastik on see Saabastega Kass? Muudkui norib ja kritiseerib, nagu poleks inimsööjatel ühtki meeldivat iseloomujoont. Aga vaat mis mina selle asja peale ütlen — üks õige inimsööja ei söögi häid inimesi, moraal ei luba! Ja üldse ei söö ta kedagi kuigi peaks! Vahel tuleks tõesti mõni retsidivist nahka pista! Minu taat, tema oli meie suguvõsas viimane, kes üritas kedagi nahka pista. Püüdis ühe suli kinni ja ütles — nüüd söön su ära. Suli vastu: hamma ei hakka peale, ha—ha—haa. Ei hakanudki. Taadil hakkas nii vastik, et viskas selle närukaela majast välja. Kannatas veel seitsesada aastat ja suri siis kõhuvalu kätte ära. Suli tõi talle nõgeseid hauale. Mina jäin ihuüksi siia kurja maailma. Pole ma ühtki inimest söönud,

laarselt isegi ennustajate konkursse. Kui nutuks läks, kogunesid lähikonna krokobaablid lossi ümber. Nad olid leinariietes ja üldse pidulikult häälestatud. Nad tõid kuulsate nutumeestele lilli ja salatit, poetasid kingitused värava alla ja kuulasid hardunult.

Aga ühel kenal nutuõhtul Krokki ulus ja ulus, kuni märkas, et pisaraid polegi. Ta hüppas püsti, nagu oleks teda kärbes hammustanud. Katsus järele — oligi nii, kusjuures mingi mürgine kärbes. Nii oli vastutustundetu putukas rikkunud aastakümneid kestnud traditsiooni.

Krokk sai juhtunust aru, muigas mornilt ja ütles:

"Ei, niimoodi enam ei saa! Ei saa mina enam ühel kohal istuda, kui sa mind mõistad, von Kraabel!? Ja siis veel need krokodaablid lilled ja salatiga — ütle, kas see pole hakanud sind tüütama, kas tahad sa ikka veel istuda ja itkeda?"

"Ei taha, ei taha!" hüüatas Inimsööja von Kraabel entusiastlikult. Ta polnud sõbrast päris täpselt aru saanud. "Ka mina, ka mina unistan juba ammu uuest elust!"

"Sina? Mis kärbes sind siis hammustas?" pahandas Krokk, sest antud hetkel ei soovinud ta mingeid uusi elamusi, tal oli niigi valus.

Nüüd solvus ka von Kraabel.

"Sina ei saa enam tooli peal istuda, aga mina kõlban

pole mina krokodaableid söönud, ja naine jättis mu ka maha..."

Von Kraabel hakkas nuuksuma. Krokk oli seda ammu oodanud. Ta võttis laua alt suure pange ja pani kahe vahele. Mõttes järele ning hakkas samuti pillima. Nad nutsid valjusti ja põhjalikult. Kõik laululinnud pagesid naabermetsadesse. Mesilased pugesisid peadpidi mättasse. Hiired kaotasid teadvuse. Pool tundi nutsid kaks kuulsat kurjategijat noorust taga, siis pidasid nad vahet, jõid kohvi, vaatasid melanhoolselt mereavaruste suunas. Krokk kallast ämbritäie pisaravett merre ja nad hakkasid uuesti pihta. Nende nutt oli südantlõhestav. Meri hakkas lainetama, maapind värisema.

Nende nututunnid olid kuulsad üle Krokodaabilia. Ühelgi maal ei toimunud midagi samaväärset. Krokodaablid olid oma vanade pahurite peale uhked. Nutupäevi ennustati ette, paar kohalikku ajalehte korraldasid regu-

sinu meelest ainult selleks, et siin sinu terrassil logelda ja kohvi limpsida!? Kohv on muide täiesti külm... Ei, ei lähe läbi. Ma veel näitan sulle, mida ma suudan. Ma tõestan! Oo, sa saad veel näha!"

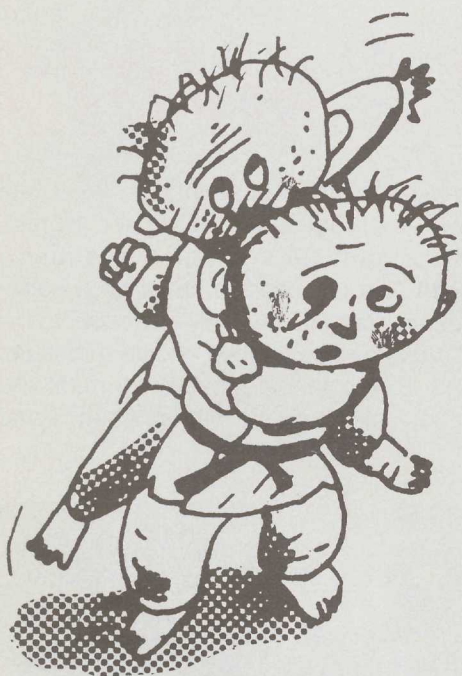
Kärbsesest puretud, kurb ja heitunud Kuri Völur Krokk ei suutnud mingeid ähvardusi taluda.

"Ah et sina näitad... Oi õudust! Olgu nii — kui tahad teada, siis ajan sulle homme nii suure hirmu nahka, et terve riik selle käes väriseb!"

"Eks me veel näe, kes kelle käes värisema hakkab!" teatas von Kraabel väarikalt. Ta tõusis ja jooksis kebvalt trepist alla. "Eks me näe!"

Von Kraabel oli nii kiiresti lahkunud, et märkas alles kodus, et valge kaabu oli kadunud.

Aga kaabu valendas salapäraselt Kroki terrassitoolil. Saabus õhtu, mõtlikud krokodaablid läksid laiali. Oli oodata pöördelisi sündmusi. (Järgneb.)

HEAD LAPSED

teie poole pöördub laste ja noorte
judoõpetaja Andres Lutsar

Sain teada, et kunstnik Edgar Valter on nõus kaasa lööma selles, et HEA LAPSE kaudu jõuaks igasse Eestimaa nurka JUDO AABITS.

Et Jaapanist pärit judosport haarab endasse ka laste tugevaks ja viisakaks arendamise süsteemi, kutsun üles HEA LAPSE vahendusel kõiki meie vabariigi poisse ja ka tüdrukuid seda enesekaitsekunsti õppima ja harjutama.

Ilma aabitsata on ju raske lugema õppida! Eks ole? Nüüd ongi mul lootust täide viia oma ammune unistus - avaldada judokunsti ABC ja kui kogu meie rahva lemmik Edgar Valter pildid joonistab, on mul alust loota, et JUDO AABITS levib isegi väljapoole Eestit!

Niisiis head judo õppeaastat 1995!

Teie Andres Lutsar

Pildil : klubi AITA noortegrupp
(treener Jaan Lutsar)

LIHULA KANDIS

HEA LAPSE toimetus käis külas Lihula Kultuurimajas, kuhu olid kokku tulnud peale Lihula Keskkooli õpilaste veel lapsed Kõmsi, Vanamõisa, Kloostri, Metsküla ja Kasari koolidest. Lugesime, laulsime, lahendasime "krutskitega" mõistatusi ja kõnlesime sellest, missugune peaks olema HEA LAPS. Et headel lastel ei tööta hästi mitte ainult pea, vaid ka jalad, sellest andsid tunnistustantsuklubi "Slip" peotantsijad. Paljud Lihula lapsed olid maalinud toredaid pilte, ja mõned salmidki pisteti meile pihku. Aitäh, head lapsed!

ON PALJU HÄID LAPSI

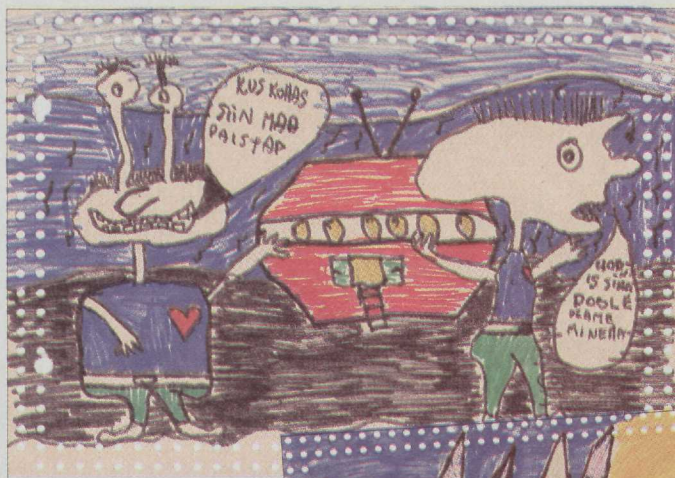

LOOMA LAUL

OLI ILUS PÄEV.
SIPELGAS SIBAS SÄRGI VÄEL.
SIGA SEAL TÕMBAS SIGARIT
JA AHV TEGI NALJA VIGURIT.

AHV SIIS SEALE HELISTAS,
ÄRA SA SIGARIT VENITA.
MUIDU VÕID VARSTI KÕHIDA,
NUTTA JA VALJUSTI RÕHKIDA.

RENA LEHTJÕGI,
Kõmsi Algkool

Pildi
joonistas
JANNO
PÕLDMA
Lihula
Keskkooli
VI klassist

Pildi joonistas VELJO

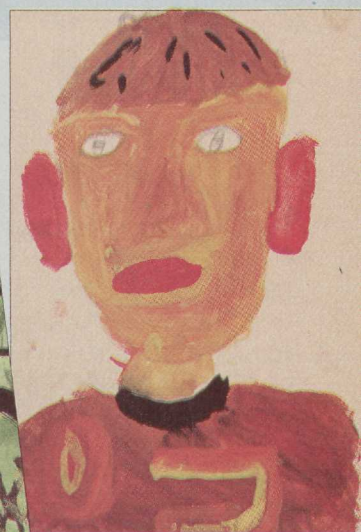

Pildi joonistas GERT RAND Kasari Põhikoolist

Pildi
joonistas
MART

KROKODILLIL 15 SABA,
7 KARVATUTIGA,
KESET KÕHTU ON TAL NABA
ILMA KARVATUTITA.
KÜLL TA UURIB JA KA PUURIB,
MITU KARVATUTTI SÄÄL.
AGA MUIDU ON TAL MÕNUS
OMA KOHAL KAPI PÄÄL.

IREEN KANGRO,
Kõmsi Algkool

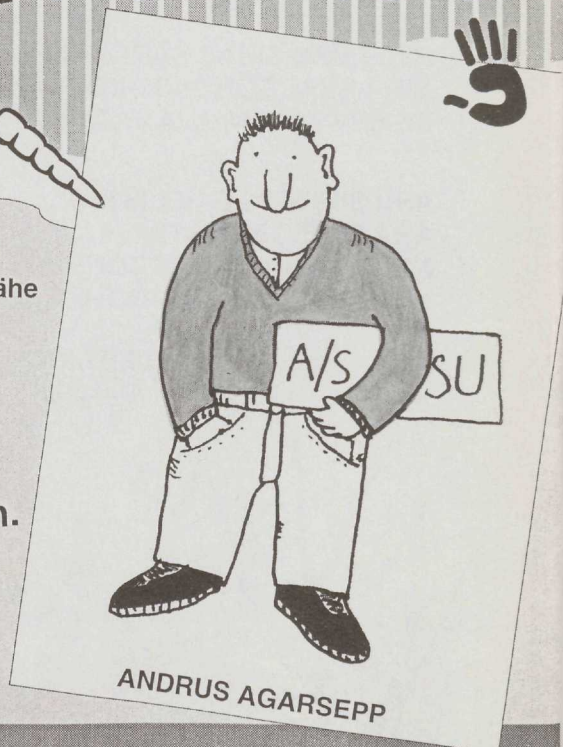
Taga-Käruverre Põhikool

õpilaste
vähimääraja

Taga - Käruverre koolis on nii vähe õpilasi, et neid võib jagada kaheks :
esiteks need, kelle pildid on kogu aeg autahvilil ja
teiseks need, kelle pilte sinna kunagi ei panda.

Neist viimastest aga räägitakse palju rohkem.

ANDRUS AGARSEPP

Andrus Agarsepp tahab kõike koolis õpitut kohe elus järele proovida - olgu see korrutamine või jagamine, pööramine või käänamine. Naabrite Kasupalude nätsuputka sildil oleva sõna puhul leidis polss, et seda saab nii pöörata kui ka käänata, kuid mõlemat koos sildiga.

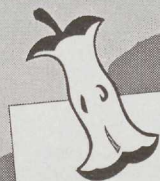
MAIROOS PIRNPAUM

Mairoos Pirnpaumi kohta ütles õpetaja Nutumaik ükskord õpetajate toas : " Sel tüdrukul on ajukoor sile nagu kelgumägi ! ", kusjuures ta hääli oli nutusem kui tavaliselt.

" Ehk tuleb temast tubli perenaine, " ohkas õpetaja Pehme.

" Teie, noormees, pole õiget kelgumäge näinudki ! Vaat kus meie ajal... " , hakkas õpetaja Käsklik meenutama.

Mairoos, kes ukse taga pealt kuulas, ei saanud sellest midagi aru. Talle siledad asjad meeldivad - nagu näiteks ilusad nõud ja läikivad sukad.

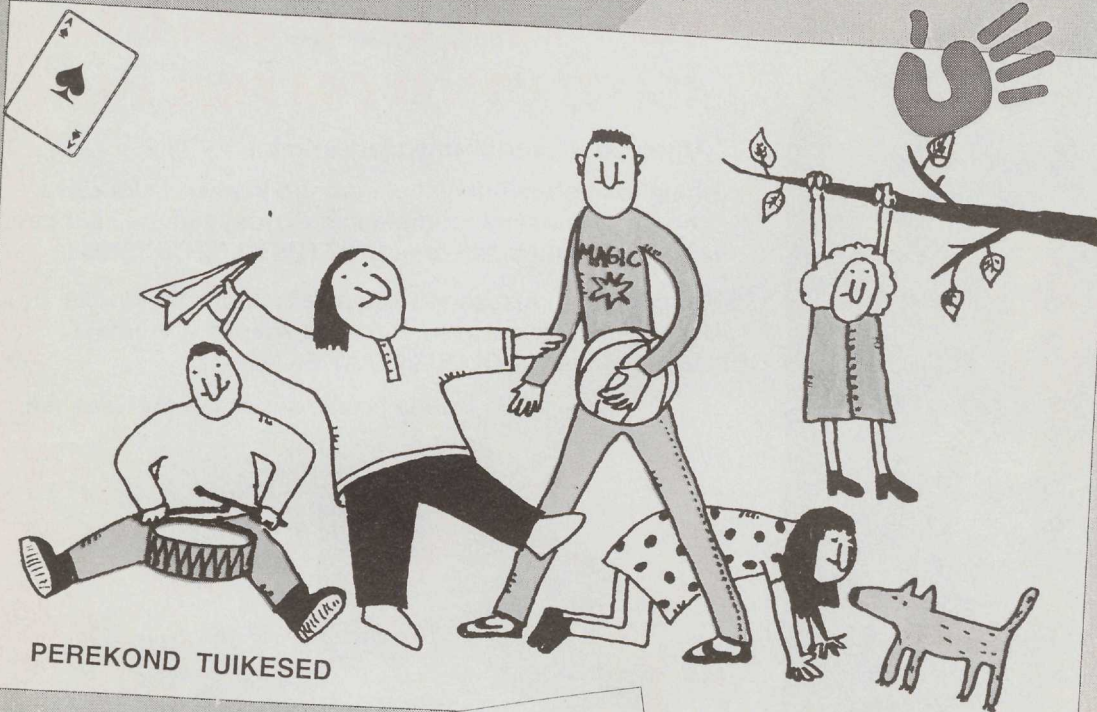

JOONAS RAHU

Joonas Rahu pole kooli vastu midagi. Seisku seal, kus seisab. Kel vaja, leiab üles. Rahu ennast kisub kalavetele. Kui keegi kodustest või õpetajatest koolijutu üles võtab, laseb Rahu tal kõnelda, aga vastu ei ütle.

Mida vähem räägid, seda rutem jutt lõpeb.

PEREKOND TUIKESED

Perekond Tuikesete lapsi on peaaegu igas klassis. Kuna mõni neist jääb aeg-ajalt klassi kordama, tundub, et Tuikesi on loendumatu hulk. Igas rüsinas või madinas osaleb vähemalt üks Tuikene. Et lapsi korrale kutsuda, tuleb kõigepealt hüüda see nimi.

Kui kooli külalisdelegatsioon tuli, anti Tuikesetele vaba päev. Vaevalt said külalised autost välja, kui nende jalge ette liugles paberlennuk. Lähemal vaatlusel osutus see volidituks vanima Tuikesese füüsika kontrolltööst. Nii said ka külalised siiski Tuikestest osa.

%

Martin Ramm käib koolis sellepärast, et kodus ei ole kedagi, kellega jõudu katsuda. Martin Ramm jaksab oma klassis kõiki poisse ühe käega üles tõsta. Tema õpetajatele tüli ei tee. Ta on vait ja mõttes. Ta mõtleb, kelleks hakata, kui kool läbi saab : kas kuulsaks sportlaseks, King-Kongiks või selleks meheks, kes reklaamfilmis šokolaadi sööb.

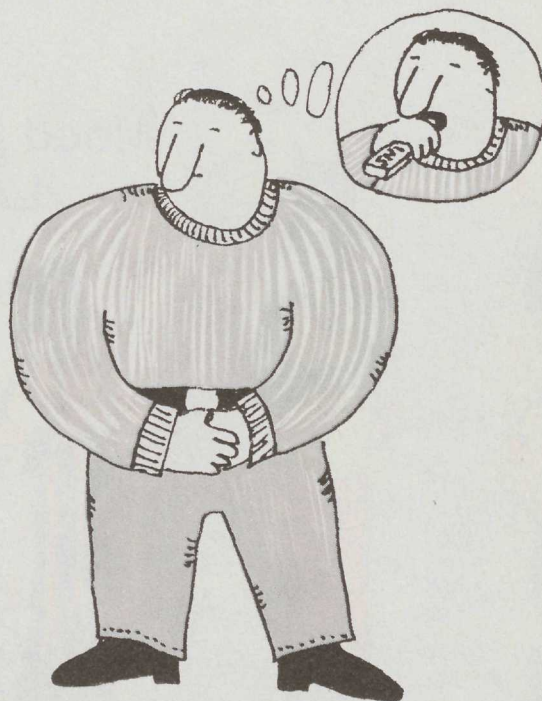
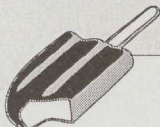

ESTA PÄÄSUKE JA LEMME LEPIK

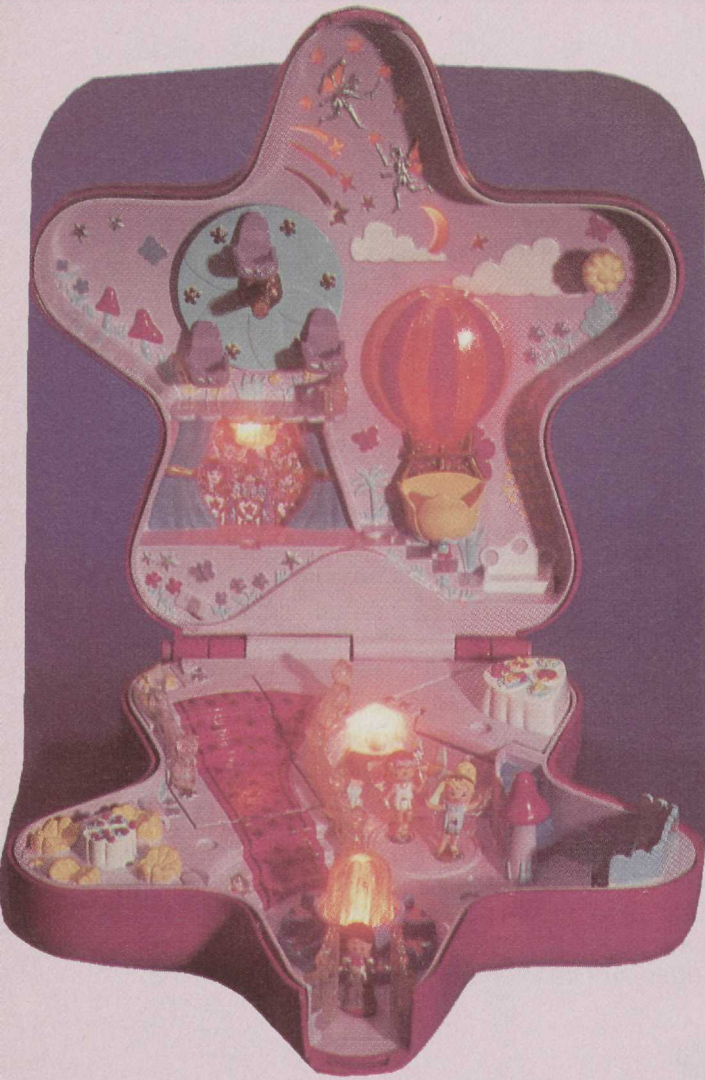
Esta Pääsuke ja Lemme Lepik käivad alati kahekesi koos ja sellepärast pole kuigi paljudele selge, kumb on kumb. Nad on ühtmoodi riides ja naeravad ühtmoodi ja kõik koolitööd on neil ka justkui ühest suust kukkunud.

Ühel päeval pillas Lemme Lepik vahetunnis Kasupalu nätsuputkas käies kinga porilompi ja sisenes seepeale koolimajja, üks king näpus, teine jalas. Nii mõnigi hakkas teda seepeale sõbratarist eristama.

KÕIKIDEST TAGA-KÄRUVERE PÕHIKOOLI ÕPILASTEST ME SIIN RÄÄKIDA EI JÕUA, AGA KINDLASTI SAAME SEALTKANDIST VEEL ÜHT-TEIST HUVITAVAT TEADA.

MARTIN RAMM

KUKU, KÕIK, KES EI ARMASTA ALASTI KOOLIS EGA PEOL KÄIA !

Algab suur peorõivaste planeerimine !

Ühele joonistusvihikulehele mahub kenasti kaks rõivamoodi : esimesena joonista see riietus, millega käid peol, ja selle kõrvale maali oma UNISTUSTE PEORIIDE !

Kui pilt on valmis, saada see hiljemalt märtsi lõpuks HEA LAPSE toimetusse. Parimad saavad auhinnaks " Mattel Toysi " POLLY SALALAEKA !

Teie truud ja priske sõber lapsur Nessuke

Moed joonistas 11- aastane
LAURA HEIN

Varblane pakub end papagoile sõbraks.
 "Kuidas ma saan sind sõbraks pidada,
 kui ma ei teagi, kes sa tegelikult oled!"
 laiutab papagoi tiibu.
 "Toonekurg olen — kas sa siis ei näe!"
 "Aga toonekured pole tavaliselt pisikesed,
 rääpased ja kitkitud nagu sina..."
 "See on mul vitamiinipuudusest — muidu
 olen ma suur, tugev ja lumivalge!"
 teatab varblane.

Miks kirurgid kannavad operatsiooni ajal maske?
 Selleks, et neid ära ei tuntaks, kui operatsioon
 ebaõnnestub.

Tuutsatusi

Hambaarsti juures.
 "Juku, ütle ometi: AA! Juku, palun,
 tee suu lahti — las arstitädi võtab
 oma sõrme välja!"

"Tütarlaps, küll teil on ilusad
 hambad!"
 "Jah, see on mu ema pärandus!"
 "Oo, kui tore, et nad teile nii
 täpselt sobisid!"

"Doktor, kas kümneaastane poiss
 võib endal ise pimesoolt opereerida?"
 "Loomulikult mitte!"
 "Kuulsid, Juku? Pane see kohe tagasi!"

"Pidage, preili!" tormas apteeker
 ostjale järele.
 "Milles asi?"
 "Te küsisite vitamiine, aga mina
 andsin teile kogemata rotimürki!"
 "No mis seal vahet?"
 "Suur vahe — te võlgnete mulle
 viis krooni!"

Stay
 fit with **APOVIT**

Vitamiinide ja mineraalainete puudus võib vähendada
 vastupidavust haigustele, põhjustada väsimust ning töövõime langust.

"APOVIT sisaldab kõike, mida sa iganes vajad"

APOVIT on müügil apteekides, saadaval
 nii lastele kui ka täiskasvanutele

**NYCOMED
 SEFA**

Nycomed SEFA A/S
 Jaama 55B, EE-2600 Põlva
 Telefonid: 230/90 088
 230/96 555
 Fax: 230/97 315

KUIDAS KUNINGAS PASUNAT PÜHUS

KUNINGAS EGBERT I MUUDKUI PÜHUS JA PÜHUS. KUNINGANNA EMWELLIINE SEE ENAM EI MEELDINUD.

HILJA ÕHTUL

NÜÜD EI VÖTNUD KUNINGAS ENAM TÜKK AEGA PASUNAT KÄTTE

JA KUNINGANNA EMWELLIINE OLI RAHUL.

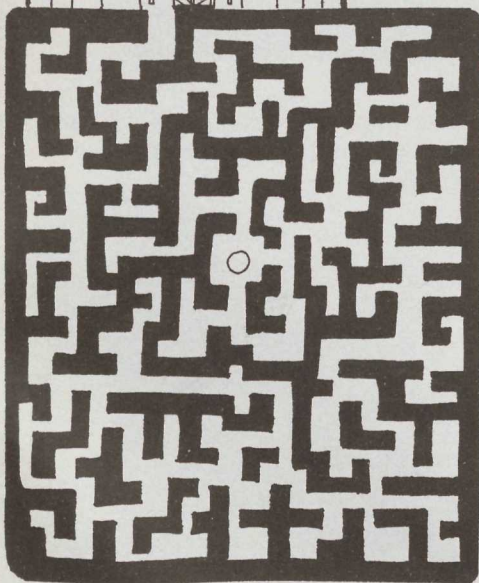
KUI KUNINGAS EGBERT I ASUS TAAS PASUNAT PÜHUMA...

VARA HOMMIKUL

Maret Põldre joonistab

Aednik pügas kuninglikus aias hekki. Õhtuks jõudis ta aia keskele. Aita tal tagasi lossi jõuda!

(Maret Põldre joonistus)

1995. AASTAKS ON VÕIMALIK AJAKIRJA "HEA LAPS" TELLIDA

"AJAKIRJANDUSLEVI" KAUDU.

ÜSIKUMBRI HIND 6.50
3 KUUD 19.50
6 KUUD 39.00

NB! TELLIMISINDEKS ON 78 238

HEA LAPS VASTUSTE TALONG

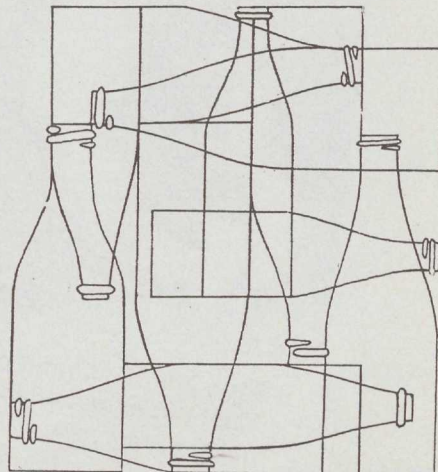
1. MITU PUDELIT ON :

.....

2. KOOGI LÕIKAMISE SCHEEM :

Pärast pidu limpsipudeleid poodi viies ei suutnud onu Ohmusson kuidagi välja arvutada, mitu tühja pudelit tal kotis oli.

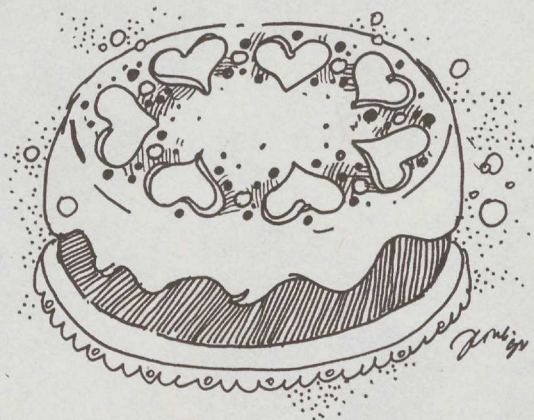
KAS SINA SUUDAD ?

KOOGIKÜSIMUS

Onu Ohmusson sai koogijagamisel hakkama nutika trikiga : tal õnnestus ainult kolme noalõikega jagada tort kaheksaks võrdseks lõiguks. Kuidas osutus see võimalikuks ?

(Pea silmas, et koogitükid olid täpselt ühesuurused, kuid see ei tähenda, et nad oleksid olnud väljanägemiselt täpselt sarnased.)

Toimetaja.....Leelo Tungal tel.681 306
Kujundaja...Mare Remmelgas

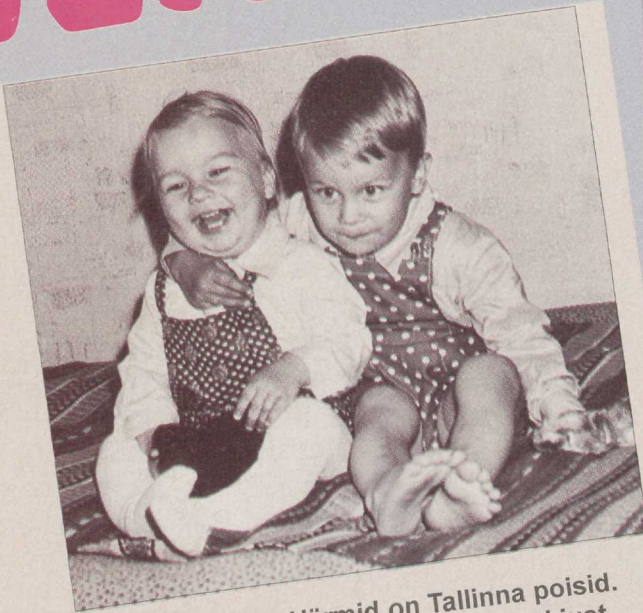
Väljaandja : Vaimukirjastuse AS

Toimetuse address: HEA LAPS
EEO 001 Tallinn, Pärnu mnt. 67-a

RaE "PRINTALL" Tell. nr. 345

Esikaane foto
"Vanalinna väike My"
autor EPP EELMAA

HEAD LAPSED

Ergo ja Priit Härmid on Tallinna poisid. Muidu ühed head lapsed, kui nad just halvad pole.

Liis Tikerpuu Viimsist aitab ema, õpib väga headele hinnetele ja oskab rõõmust rõõmu tunda.

Need lapsed on Timo Tammaru ja Mai Selke. Timo elab Peipsi ääres, Mai on Tallinna tüdruk, kes käis seal suvitamas. Kala püüdsid kalurid ja kala on Peipsi oma!

Joonas Joost Haapsalust on saatnud HEALE LAPSELE palju toredaid töid.